

LA VERDA TRISKELO

2 numéros par an - parution : printemps / automne
VT 54 - marto 2025

Jen la printempa VT ! Dankon pro la multaj artikoloj.

Bonan legadon al ĉiuj .

Enhavo

Edito	P 2
La Federacio	p 2
Lokaj korespondantoj	p 4
Rilate al heredaĵo	p 5
Okazis kaj okazos	p 7
Anoncoj	p 16
Omaĝoj	p 17
Fremdaj vizitantoj	p 17
Prelegoj	p 19
Sumoo legado	p 22
Vojago	p 27

COTISATION 2025

- y avez vous pensé ? -

Même si vous ne suivez pas de cours,
même si vous n'êtes pas actif, soutenez
l'Espéranto et restez informé.

Adressez-vous soit à votre correspondant
local si vous adhérez à un club, soit à
Xavier Godivier (coordonnées p.4)
pour adhérer à la fédération
uniquement .

AUX INTERNAUTES

Site internet :

<http://bretonio.esperanto-france.org>

Pour vous inscrire à la liste de diffusion
Bretonio et ainsi recevoir des nouvelles,
plus fraîches et plus nombreuses,
envoyez un message vide à l'adresse :
bretonio-abono@esperanto-france.org

Multaj okazoj esperantumi dum la sekvaj monatoj!

Alproksimiĝas la printempo kaj jen via nova *verda triskelo* kun multaj anoncoj kiuj montras ke viglas Esperanto en la mondo, en Francio kaj en Bretonio!

Ni baldaŭ bonvenigos polan vizitanton *Józef Cześcik* en pluraj kluboj de Bretonio.

Poste dum aprilo vi povos ĝui kursojn kaj ekzamenojn en kastelo Greziljono en Anĵuo, kaj daŭrigi per biciklado aŭ kantado!

Dum junio *Espéranto-France* revenas al Bretonio kun *interasocia kongreso de Esperanto* en **Nanto** de la **9a ĝis 13a de junio**, kun antaŭkongreso en St-Nazaire kaj postkongresa turisma programo en Greziljono. Ni kaptos la okazon de la nanta kongreso por organizi tie la *membrokunvenon de la bretona federacio*.

Kaj finfine dum la somero, estas du bonaj novaĵoj kun la reveno de *Pluezekaj renkontiĝoj* dum semajnfino 23-24 aŭgusto, kaj de la tim longe atendita *Festo* organizota de la junuloj en suda Francio de la 17a ĝis 24 de aŭgusto.

Ĝuu do vian revuon kaj ĝuu Esperanton dum la sekvaj monatoj!

Xavier Godivier

De nombreuses occasions de pratiquer l'espéranto dans les mois à venir !

Le printemps approche et voici votre nouveau *verda triskelo* avec de nombreuses annonces qui montrent que l'espéranto est bien vivant dans le monde, en France et en Bretagne !

Nous accueillerons prochainement le visiteur polonais *Józef Cześcik* dans plusieurs clubs de Bretagne.

Puis en avril vous pourrez profiter des cours et examens au château de Grésillon en Anjou, et continuer par des promenades en vélo ou en chantant !

Durant le mois de juin, *Espéranto-France* revient en Bretagne avec le congrès inter-associatif d'espéranto à **Nantes** du **9 au 13 juin**, avec un pré-congrès à St-Nazaire et un programme touristique post-congrès à Grésillon. Nous profiterons du congrès de Nantes pour organiser l'*assemblée générale de la fédération bretonne*.

Et enfin durant l'été, deux bonnes nouvelles avec le retour des rencontres de Plouézec le week-end du 23-24 août, et le retour tant attendu de *Festo* organisé par les jeunes dans le sud de la France du 17 au 24 août.

Alors profitez de votre revue et profitez de l'espéranto au cours des prochains mois !

Xavier Godivier

Historio de la FEB 2

1996-1999

La dua renkontiĝo, organizita de Manjo Clopeau el la grupo de Côtes d'Armor, okazis la 24-an de marto 1996 en Mûr. Partoprenis 56 personoj. Claude Gicquel alportis imponan libroservon, venis ĵurnalistoj de Ouest-France kaj Le Télégramme. Matene raportis la kluboj pri la aktivadoj en la pasinta jaro kaj oni recenzis 216 membrojn. Dum la tagmanĝo oni kantis, posttagmeze iuj ŝipadis sur la lago kaj aliaj cerbumis en komisiĝoj pri pedagogio kaj propagando.

Ĉiuj opiniis, ke la tago tro rapide pasis kaj iuj petis, ke venontfoje tiuj, kiuj deziras, povu alveni jam la sabaton posttagmeze...

La tria renkontiĝo, la 23-an de marto 1997, estis organizita de Geori Clopeau el la grupo de Rhuys. Oni forlasis turisman celon kaj la tagordo estis tiu, kiun vi jam konas: matene rimarkindaj informoj de la kluboj pri siaj pasintaj aktivadoj, kuna tagmanĝo en la surloka restoracio, posttagmeze stud-grupoj kaj iliaj raportoj, decidoj por la sekvonta renkontiĝo.

En aprilo 1997 du kluboj, en St Brieuc kaj Quimper, partoprenis rondvojaĝon organizitan de UFE kaj akceptis Nelli Kublanova, el Sankta Petersburgo.

En junio 1997, la klubo de Quimper akceptis S-ron Dan Dinh Dan, el Hanoï (Vietnamio)

Somere 1997, Roger Eon helpata de tuta pluezeka skipo organizis la unuan internacian renkontiĝon en Pluezek, kun 50 partoprenintoj.

La 22-an de marto 1998, Geneviève Dinard kaj Anne-Marie Argney organizis la kunvenon, kiu bone disvolviĝis kiel ĉiujare.

Poste, dum Pasko 1998, okazis en Quintin la nacia SAT-Amikara Kongreso, en kiu partoprenis multaj Bretonoj kaj ankaŭ grupo de lernejoj el Gorazde (Bosnio) (5 infanoj kun du instruistoj) invititaj de la Esperanto grupoj de St Quay-Perros kaj Morlaix.

Kaj aŭguste 1999 4 bretoninoj veturis al Gorazde por instrui Esperanton, dum Festivalo por Paco: Gaby Tréanton, Nikol Rizonni, Josette kaj Karine Ducloyer.

Josette et Karine Ducloyer ont animé des cours d'espéranto

Deux Quimpéroises en Bosnie

A la fin août, deux cars sont partis de Saint-Brieuc à l'initiative du collectif breton des « Comités Bosnie » en vue d'animer à Gorazde le festival de l'Amitié. Parmi les voyageurs, Josette et Karine Ducloyer, deux Quimpéroises porteuses d'un projet : celui d'un atelier d'espéranto, langue universelle.

Josette et Karine Ducloyer ont séjourné une semaine à Gorazde en Bosnie pour y participer au second festival de l'Amitié, mis sur pied pour la seconde fois par le collectif des comités bretons « Bosnie ». Afin d'ouvrir la ville martyre aux autres cultures, à travers des spectacles de musique, de chants, de danses et de cirque.

Pourquoi des ateliers d'espéranto ? « Créée en Pologne, l'espéranto langue universelle par excellence s'est d'abord propagée dans les pays proches. Ainsi, à Sarajevo, une section espérantiste n'a jamais cessé de fonctionner y compris durant la guerre. » Quant à Gorazde, elle a bénéficié pendant longtemps des compétences d'Enver Pozderovic, animateur de cours pour ses compatriotes s'expatriant en Allemagne. A sa mort son nom a été donné au lycée où il enseignait. Les espérantistes finistériens ont d'ailleurs reçu de sa veuve plusieurs de ses manuscrits.

Durant leur séjour, les espérantophones ont ainsi proposé chaque matin leurs cours à une quarantaine d'enfants. Ils ont également pu visiter les environs et constater que, dans ce pays ravagé par la guerre, la volonté et le courage de tous réussissent à effacer petit à petit les traces du conflit.

Photo symbole sous le pont de Gorazde : « Il a été aménagé durant la guerre pour permettre le passage en toute sécurité », indiquent Josette et Karine Ducloyer.

A Quimper, les cours d'espéranto reprennent. Une réunion d'information et les inscriptions se dérouleront au local CAD des cheminots, 7 avenue de la Libération (avant le Gymnasium). Contact : 02 98 55 48 16.

DF 16/9/99

Laborgrupo cerbumis pri kreado de Federacio kaj la 14-an de marto 1999 okazis la unua ĝenerala kunveno de formala asocio: “Fédération Espéranto Bretagne”, kun 67 partoprenintoj. 9 membroj estis elektitaj en la konsilaro.

Denis-Serge Clopeau fariĝis la unua vigla prezidanto kaj multe laboris por Esperanto en Bretonio.

Kompilita de Josette Ducloyer

Lokaj korespondantoj kaj kursoj.

22	Armor Esperanto	Murielle Caré	06 70 60 58 18	murielle.care(a)me.com
22	Saint-Brieuc	Laurent Peuch	06 89 86 12 97	ltpeuch(a)hotmail.com
22	Plouézec	Jeanne Pouhaer	09 62 30 40 05	jeanne.pouhaer(a)orange.fr
22	Locquémeau-Cavan	Anne Desormeaux	06 04 01 27 64	anne_desormeaux(a)yahoo.fr
22	Lannion	Maja Mériaux	06 04 49 84 48	meriaux.family(a)wanadoo.fr
22	Pleudaniel	Pierre Cardona	06 99 38 20 89	kortep(a)gmail.com
22	St Michel-en-Grève	Hélène Dubois	02 96 35 73 06	helene22dubois(a)gmail.com
22	Rostrenen	Françoise Noireau	06 09 12 03 74	desirdapprendre(a)gmail.com
22	Dinan	Philippe Stride	02 96 27 87 43	<u>philippe.stride(a)wanadoo.fr</u>
29	Douarnenez	Chantal Allen	06 74 15 78 09	chantalallen9(a)gmail.com
29	Morlaix	Claudine Guégen	06 86 88 44 69	Esperantosolidareco(a)gmail.com
35	Rennes	Xavier Godivier	06 51 45 84 83	xgodivier(a)esperanto.org
35	Montfort-sur-Meu	Josette Ducloyer	06 35 32 02 00	jpducloy(a)gmail.com
35	St Malo	Anne-Marie Argney	02 99 40 24 86	amargney(a)gmail.com
56	Hennebont	Yvette Veslin	02 97 36 08 75	herve.veslin(a)orange.fr
56	Lorient	Jean dit Yannick Le Guennec	06 78 59 98 56	jean.le-guennec(a)wanadoo.fr
56	Hennebont+Lorient	Claude Bensimon	06 22 08 29 32	cloesb(a)yahoo.fr
56	Pontivy	Marielle Giraud	02 97 27 76 98	liber.terre(a)wanadoo.fr
56	Rhuys	Francis Desmares	02 97 26 89 96	francismsg56(a)gmail.com
44	Nantes	Bruno Robineau	02 40 98 78 76	brobineau(a)orange.fr
44	St Aignan-de-Grand Lieu	Solange Goan	06 81 18 30 12	somigoan(a)gmail.com
44	Couëron	Luc Gouverneur	06 30 03 00 98	coueron-esperanto(a)orange.fr
44	Herbignac	Jean-Yves Santerre	02 40 88 96 98	jys.mys(a)club-internet.fr
44	St Nazaire	Chantal Barret	02 40 01 97 27	patchdomo(a)yahoo.fr

NB- "(a)" est utilisé à la place de "@" dans les adresses courriels données dans le VT pour éviter que ces adresses soient spammées suite à la diffusion du VT sur Internet.

On a pu faire des erreurs de copie, veuillez contrôler vos coordonnées et si vous constatez des erreurs ou changez de coordonnées, veuillez en aviser Josette Ducloyer. Merci d'avance !

Le VT sera diffusé par internet. Cependant, pour ceux qui désirent recevoir la version papier, certains clubs pourront l'éditer. Si vous désirez le recevoir **par la Poste**, s'adresser à :

Manjo Clopeau 06.95.50.65.64 manjo.clopeau[a]gmail.com 23 allée Lapérousse 56730 Saint Gildas de Rhuys

Ora ulekso

ORA ULEKSO estis gazeto eldonita de la klubo de Rennes de 1951 ĝis 1965. La redaktoro estis Clément Martin. Aperis 98 numeroj, kiuj la plej ofte temas pri bretona geografio, interesaj por turismi tra nia regiono.

Anne-Marie Argney, de la klubo de Saint-Malo, donacis al nia federacio kelkajn ekzemplerojn, kies artikoloj iom post iom estos retajpitaj de Chantal Allen. Jen la unua, pri Fougères. Aliaj sekvos, en nova rubriko "ORA ULEKSO" (ajonc d'or).

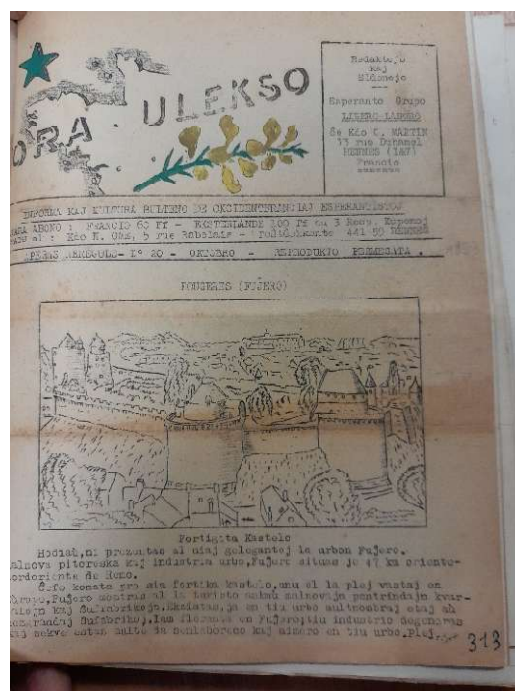
No 20 OKTOBRO 1953

FOUGERES .(FUĴERO)

Hodiaŭ, ni prezentas al niaj gelegantoj la urbon Fuĵero. Malnova pitoreska kaj industria urbo, Fuĵero situas je 47 km oriente-nordoriente de Reno.

Ĉefe konata pro sia fortika kastelo, unu el la plej vastaj en Eŭropo, Fuĵero montras al la turisto ankaŭ malnovajn pentridajn kvartalojn kaj ŝufabrikaĵojn. Ekzistas, ja en tiu urbo multnombraj etaj aŭ malgrandaj ŝufabrikoj. Iam floranta en Fuĵero, tiu industrio degeneras kaj sekve estas multe da senlaboreco kaj mizero en tiu urbo. Plej ĝenerale, la ŝulaboristoj laboras nuntempe nur 3-4 tagojn semajne.

La ĉefa kuriozaĵo, la fortika kastelo (konstruita de la 11a ĝis la 15a jarcento) havas tute specialan situon, funde de bela valo. Nune, dektri el ĝiaj turoj ankoraŭ staras. Ĝi posedas tri ĉirkauremparojn. Situante de limo de iama duklanda Bretonio kaj reĝlando Francio, Ĝi estis ofte kaptita

Aranĝo : Hélène Dubois - 06-68-15-32-62 - helene22dubois@gmail.com - 14 chemin de Land Gily 22300 Saint Michel en grève :

Provlegado Chantal Allen - 06-74-15-78-09 chantalallen9@gmail.com korektado Josette Ducloyer jducloyer@gmail.com

N'attendez pas la prochaine édition, envoyez vos articles à Chantal dès maintenant pour les voir apparaître dans le prochain VT (par courrier ou par internet).

kaj rekaptita, malgraŭ ties timindaj defendirimedoj.

La kastelo estis eldetruita en jaro 1166 fare de la reĝo de Anglio. En jaro 1449, la angloj surprize enirintaj en Fuĵero, kapti tie pli ol cent milionojn de frankoj ; tio montras la tiaman riĉecon de la urbo.

Se Fuĵero estis fortika urbo, ĝi samtempe estis industria centro ; tanado, fabrikado de toloj, tinkturado donis al ĝi prosperon kaj pravan reputation.

Post vizito de la kastelo, de ties turoj, de la ŝmuzeo (interne de la kastelo) kaj de la Natur-teatro, ni iom promenu tra la stratoj de la malnova malalta urbo.

Vizitendaj estas la urbodomo, ĝiaj fasado kaj volbita ĉambrego, la preĝejoj « Sta Sulpicio » (rimarkindaj eskteraĵoj kaj internaĵoj) kaj « Sta Leonardo » (ekstere : norda flanko kaj rozego), la Belfrido (urba-turo) de la 14a jarcento, la strato Pinterio kun malnovaj pordegejaj domoj, la bela pordego « Nia Sinjorino (Notre-Dame), la Publika Parko kaj la monteto Sta Sulpicio kie oni ĝuas grandiozan panoradon.

Fuĵero situas centre de bela lando kaj estas centro por interesaj kaj bela ekskursoj.

Artamant

Semajnfino en St-Aignan de Grandlieu.

4an – 5an de oktobro 2024

Le samedi 5 et le dimanche 6 octobre derniers, les sections « culture bretonne » et « espéranto » de l'Association Loisirs et Culture (ALC) de Saint Aignan de Grand-Lieu, près de Nantes, s'étaient jointes pour organiser ensemble deux jours de fête.

Parfois venues de très loin, de nombreuses personnes ont pu profiter des diverses activités proposées dans le programme.

Dès le samedi matin, Christiane Lamy a commenté une projection sur les actions de l'association CELI (Couëron Espéranto Langue Internationale) en Tanzanie, notamment la création d'une radio communautaire (Mazingira.FM) et les opérations d'enfants handicapés). Très intéressés, Les auditeurs ont posé de nombreuses questions à la fin de la conférence.

Après le repas, un druide nous a présenté la pratique actuelle de l'antique religion des peuples celtiques. Ce sujet original a attisé la curiosité de beaucoup d'entre nous.

Ensuite, pendant que certains profitaient d'une balade en barque sur le lac de Grand Lieu, d'autres ont préféré l'exotisme d'une conférence sur un voyage au Népal, pays que des membres de CELI ont effectué grâce à l'Esperanto.

Après le repas du soir, un fest-noz a enflammé la soirée.

La matinée de dimanche pouvait débiter avec, au choix, une séance de yoga du rire, une visite de la maison culturelle, ou une messe trilingue.

Après le déjeuner, Luc Gouverneur a présenté une conférence sur la vie des abeilles, puis une tombola organisée au profit de CELI pour les enfants handicapés en Tanzanie a précédé le beau concert de JoMo qui a clôturé ces deux jours festifs et instructifs.

Il était également possible de s'informer sur les expositions permanentes, comme par exemple les activités de l'ALC, les coiffes traditionnelles du pays nantais, des sets de table en imagier du vocabulaire de l'espéranto, des

revues, etc.

Merci à Solange Goan de l'ALC Espéranto pour cette belle initiative et la mise en œuvre de ce riche programme.

Sabaton, la 5an, kaj dimanĉon la 6an de la lasta oktobro, la sekcioj « bretona kulturo » kaj « Esperanto » de ALC (Association Loisirs et Culture) en Saint Aignan de Grand Lieu, apud Nanto, kunorganizis dutagan festivalon.

Veninte eĉ kelkfoje de malproksime, multnombraj personoj profitis tiel de la diversaj programeblecoj

Ekde la sabata mateno, Christiane Lamy komentis projekciadon pri la agadoj de CELI (Couëron Espéranto Langue Internationale) en Tanzanio (kreado de regiona komunuma radioelsendo kaj operacioj de handikapitaj infanoj). Ege interesitaj, la ĉeestantoj multfoje demandis post la prelego.

Post la tagmanĝo, druido prezentis la nuntempan praktikon de la antikva religio de la keltaj popoloj. Tiu nekutima temo ekscitis nian scivolemon.

Dum kelkaj profitis poste enbarkan promenadon sur la lago Grand Lieu, aliaj preferis la ekzotecon de prelego pri vojaĝo en Nepalo, landon kiun membroj de CELI vizitis dank'al Esperanto.

Post la manĝo, tradicia bretona noktobalo ekzaltis la vesperon.

Eblis komenci la dimanĉan matenon laŭvole, ĉu per rido-jogo, ĉu per vizito de la loka kulturdomo, ĉu per trilingva diservo.

Post la vespermanĝo, Luc Gouverneur prelegis pri la vivo de la abeloj, kaj loterio, organizita profite al CELI por la handikapitaj infanoj en Tanzanio, antaŭis la belan koncerton de JoMo, kiu fermis tiujn du tagojn da festo kaj klerigado.

Ankaŭ eblis informiĝi ĉe la seninterrompaj ekspoziciadoj, kiel ekzemple la agadoj de ALC, la tradiciaj kufoj de la nanta regiono, tablotapiŝetoj kun esperanta bildvortaro, gazetoj, ktp.

Dankegon al Solange Goan de ALC-Esperanto por tiu bela iniciato kaj riĉa programo.

CELI (Couëron Espéranto Langue Internationale)

Artikolo de Maja pri St Aignan

Hubert kaj mi multe ŝatis tiun feston en St-Aignan pro la diverseco de la proponoj.

Mi parolos al vi nur pri kvar el la multnombraj aktivaj proponitaj :

- jogo por ridi
- prelego pri druidismo
- ŝipveturado

Jogo por ridi.

Kvankam Hubert kaj mi praktikis jagon ekde pluraj jaroj, ni ne konis tiun stilon de jago. La kunveno komenciĝis per ekzercoj por malstreĉi la etoson, kiel ludoj por infanoj. Ĉar ni vere retrovis nian infanan animon en tiu momento. Post duonhoro, ni ĉiuj (eble 15) kuŝiĝis sur plankon, kaj dolĉeme, spontane, kelkaj el la partoprenantoj ekridis, ne tro forte, kaj per kontaĝo, la rido transiris de unu al la alia, pli kaj pli, kelkfoje ĝi estis nur rido en la gorĝo, kaj alimomente ĝi iĝis plena, klara rido, ni resaltis sur la ridoj de la grupo, ni ne plu povis halti. Tamen, post 20 minutoj, la ridoj malteniĝis, kaj iom post iom ĉesis. Ni eliris el la kunveno iomete ebriaj, leĝeraj, kun fajreroj en la okuloj. Vere bela sperto !

Druidismo

Stranga estis tiu prelego, bedaŭrinde mi ne plu memoras la nomon de la preleganto. Tiu druido klarigis al ni (en la franca) multajn aspektojn de tiu movo. Laŭ nia preleganto, druidismo estas pli filozofio ol religio. En ĝi ne ekzistas konceptado de bono aŭ malbono. Ĝi ne estas dogma.

Nur kelkaj preceptoj kunigas la druidojn :

- implikiĝi en kelkaj gravaj lokoj, konataj ekde prahistorio.
- Festi la ok plej gravajn festojn, kiuj kongruas kun la ok sezonoj : 2 solsticoj, 2 ekvinostoj, kaj 4 mezaj festoj.
- praktiki la dankemon, precipe al la naturo, danki ĝin ĉiutage pro ĉio, kion ĝi donacas al ni.

Ŝipveturado sur la rivero Ognon

Entute du boatoj. Ses el ni enŝipiĝis sur boato stirita de nia ŝipistino (« pigouilleuse ») Maryline, unu el la du nuraj virinoj de la skipo. Ŝi multe klarigis al ni pri la lago de Grandlieu, protektata areo, en kiu ĉasistoj ne rajtas ĉasi. Tamen, ili rajtas sur la rivero Ognon, antaŭ la lago : ni vidis multajn ŝirmejojn, kie ili sin kaŝas por pli facile pafi la akvajn birdojn. Ni ne povis trapasi limon transe de kio komenciĝas la ornitologia rezervejo. Notinda informo : la surfacamplekso de tiu lago povas varii inter la unuo kaj la duoblo inter somero kaj vintro. Ĝi ŝirmas grandan diversecon da birdoj.

Maja

Jarkunveno festo de Armor Esperanto

Sabaton la 25-an de januaro okazis la Jarkunveno de Armor Esperanto. Post fruktoplana matena laboro, alvenis tempo por senstreĉiĝi kun geamikoj.

Laŭ la tradicio, foto de la partoprenantoj antaŭis aperitivon, donaco de Armor Esperanto. ‘Je via sano’ enkondukis al gaja komuna tagmanĝo.

Baldaŭ, laŭtlegado de ĉefvortoj: ĝojo, rido, subteno, partopreno, kunhelpo, simpatio, senstreĉo kaj humoro donis indikon pri la etoso de la kunveno .

Lorento prezentis allogan programon kun multaj proponoj kaj ne sufiĉe da tempo, ĉar, fakte, ĉiu klubo engaĝiĝis por plenumi taskon kaj proponi indan skeĉon.

Kantado : La klubo de Dinan, gvidata de Aleksandra, ekkantis refaritan version de *Bela Ĉiao* – Baldaŭ belulino.

La klubo de Lannion, kun Maja ĥorestrino kaj Dimitri ludante gitaron, elektis famajn kantojn, kiuj okazigis la publikon kanti plengorĝe la refreojn de *‘la krokodilo’* kaj la *‘galerosklavo’*

- [illegible]

Poezio : Hajkoj, verkitaj dum vintro, de la klubo de Lannion, estis pendigitaj al muroj. Tiu maniere, ĉiu trankvile ĝuis la legadon.

Ekzemple :

*Blovas la ŝtormo
la ŝafinoj sin ŝirmas
sub saliketoj*

Krucenigmo konkurso : Pierre kaj la klubo de Pleudaniel organizis la ludon kun grupoj po 5 partoprenantoj, kiuj cerbumis por finfine solvi la enigmon.

<https://verkoj.com/laute/krucenigmoj/arkivo/>

Legosalono : Ŝanĝo – Douarnenez- proponis laŭtleĝi duope la unuajn rimleterojn de William Auld kaj Marjorie Boulton. Inter 1953 kaj 1954, la verkistoj korespondis per poŝtkartoj (pli ol 100) rondele (en sonnet)

27/09/1953 De William Auld al Marjorie Boulton

*Mi vin invitas korespondi
rondele : ĉu l'propono logas ?
Ĝis nun mi tede monologas,
Sed volas jam dueton fondi.*

*Ni versojn vidas kore sponti,
Se nur la Muzoj nin apogas –
mi vin invitas korespondi
rondele : ĉu l'propono logas ?*

*Mi sendas, Manĝo, por vin sondi,
Car la ideo min provokas,
Sugeston jenan. Mi do vokas :
Cu emas via kor'respondi ?*

Mi vin invitas korespondi.

Jen respondo de Marjorie Boulton (29/09/1953)

*Duelinviton mi akceptas,
Eĉ sub la rondela disciplino,
Kvankam vi estas versmaŝino
Kaj multe pli ol mi adeptas*

*Vian ideon mi perceptas
Vi min stimulas, kiel vino.
Duelinviton mi akceptas,
Eĉ sub rondela disciplino.*

*Mi min el lukto ne esceptas
Kaj mi duelos kun obstino.
Hej, skoto, kion vi konceptas
Kiam vi sendas al anglino*

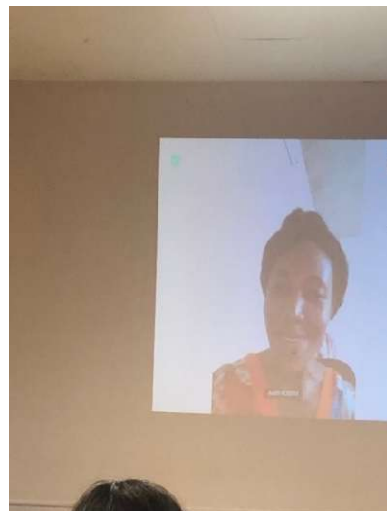
Duelinviton ? Mi akceptas

Vi ŝatas laŭtleĝi freŝe bakitajn verkojn ? Aliĝu al Bobelarto

<https://bobelarto.ink>

Reta intervjuo de Gabin kaj spektado de parto de sia filmo

Gabin komencis vojaĝi kun malgranda kono de la lingvo, lernante sur loko kaj, dum la intervjuo, ĉiuj miris, aŭskultante lin esprimi siajn impresojn flue kaj precize. La filmo prezentis restadon de Gabin en diversaj lokoj, kie Esperanto gravas por komuniki ĉe izolataj homoj.

Internacia retkunveno kun afrikaninoj

Dank'al Jean-Claude, eblis interparoli kun virinoj el Kongo kaj Togo. Grava momento de la kunveno : babilado kun virinoj, kiuj kuraĝe tage batalas por zorgi pri la familio. Johanna el Togo impresis nin, tiel ĝojplena vizaĝo !

Teatraĵo

Jean Yves kaj lernantino Françoise de San Briego – La lavmaŝino

Skeĉo ekkomencis tute normala sed baldaŭ kutima miskompreno kaj neatendita falo okazigis la publikon eksplodis per rido.

Lorento kaj Amapola de San Briego – La riĉulo kaj la fiŝkaptisto

Delira aferisto klarigante al loka fiŝkaptisto kiel gajni monon kreis sekvencojn de sensencaĵoj. Lorento en riĉulo kuntrenis la publikon en festivalo de rido !

Reĝkuko

Admiru la feliĉajn reĝinojn kaj reĝojn !

Ŝanjo

... Kaj Okazos.

Greziljono

La franca esperantista kastelo Greziljono invitas al siaj E-kursoj kaj E-eventoj en 2025:

2025-apr-18/27: PRINTEMPAS, intensivaj kursoj por ekzamenoj kun 4 famaj instruistoj: gresillon.org/p

2025-apr-27/maj-03: BEMI-semajno (biciklaj promenoj) kaj ĥora (korusa) renkonto: gresillon.org/k

2025-jun-09/12: Ekskursoj post la kongreso de Esperanto France: kongreso2025.esperanto-france.org/postkongreso

2025-jun-30/jul-10: Maratona Esperanto-kurso kun 3 instruistoj, ankaŭ por blinduloj, kun Internacia E-Konferenco: gresillon.org/m

2025-jul-11/20: Interŝanĝoj de scioj kaj faroj (ĉefe franclingve): <https://gresillon.org/e>

2025-jul-21/31: Renkonto de Esperanto-Familioj (REF): familioj.miraheze.org/wiki/REF_2025

2025-aŭg-09/16: Kongreso de SAT (Sennacieca Asocio Tutmonda): satesperanto.org

2025-aŭg-24/29: Verda Naturisma Semajno kun E-kursoj: gresillon.org/n

2025-okt-24/nov-02: AŬTUNAS, kursoj kaj FEI-ekzameno kun Renée Triolle: gresillon.org/au

Agendo de la sekvaj agendoj: gresillon.org/a - kontakto: kastelo@gresillon.org

Cuba

Un couple de cubains (Miguel Ángel & Daimi) sera présent en Bretagne début mai au club de Dinan, en partenariat avec le club de St-Malo.

C'est pour eux la seule date en Bretagne, aussi pour tous ceux qui le peuvent, Armor Esperanto vous propose de venir les saluer et de participer à leur conférence.

Nous espérons que plusieurs villes bretonnes seront représentées, de St Michel en Grève à Rennes, en passant par Lannion, Plouézec, Pleudaniel, St-Brieuc, St-Malo ... et pourquoi pas le Morbihan ou le Finistère ! Nous comptons sur vous.

Merci - dès que possible - de contacter Hélène Michelotti pour annoncer votre présence (contact sur l'affiche). Ĝis baldaŭ !

Aranĝo : Hélène Dubois - 06-68-15-32-62 - helene22dubois@gmail.com - 14 chemin de Land Gily 22300 Saint Michel en grève :

Prolegado Chantal Allen - 06-74-15-78-09 chantalallen9@gmail.com korektado Josette Ducloyer jducloyer@gmail.com

N'attendez pas la prochaine édition, envoyez vos articles à Chantal dès maintenant pour les voir apparaître dans le prochain VT (par courrier ou par internet).

Prelego en Esperanto, traduko al la franca

A ne pas manquer : le Congrès de l'espéranto en France à Nantes du 7 au 9 juin + pré-congrès le 6 juin à St-Nazaire et post-congrès du 9 au 13 juin à Grésillon

L'Assemblée Générale d'Espéranto-France aura lieu le dimanche 8 juin à 10h.

A cette occasion aura lieu également l'Assemblée Générale de la Fédération Espéranto Bretagne (date et horaire non encore décidés)

Tous renseignements et inscriptions sur <https://kongreso2025.esperanto-france.org/>

Sur le thème du **voyage**, nous vous proposerons entre autres de redécouvrir Jules Verne, qui fut un sympathisant actif de l'espéranto, de suivre les pas de Lucien Péraire qui, de 1928 à 1932, a parcouru le monde à vélo grâce à l'espéranto. Ce sera aussi l'occasion de vivre en version espéranto le « [Voyage à Nantes](#) » avec ses Machines extraordinaires et ses œuvres d'art contemporain. Un séjour à débiter par une journée sur les rivages de l'Atlantique et à poursuivre avec la visite des châteaux de la Loire.

Le congrès se tiendra dans les salles municipales de La Manu offrant, **tout près de la gare SNCF**, toutes les salles et les équipements nécessaires.

Programme provisoire : Vous trouverez ici les principaux éléments du programme (provisoire). Des ajustements et précisions pourront être apportés dans les semaines à venir.

Vendredi 6 juin : Excursion pré-congrès à Saint-Nazaire (voir dans [Excursions](#))

Samedi 7 juin

8h30 : Ouverture de l'accueil

9h30 – 10h30 : Atelier d'espéranto pour niveau avancé

10h30 - 11h30 : Cours pour débutants

10h30 – 11h30 : Conférence « Histoire de Nantes : ville aux deux visages »

11h45 – 12h15 : Ouverture du congrès suivie d'un vin d'honneur

Repas libre

14h30 – 16h00 : Conférence « Jules Verne et l'Espéranto » par Istvan Ertl

14h30 - 16h00 : EDE - Europe Démocratie Espéranto - Réunion de travail

15h00 - 17h00 : Excursions 1 (Nantes historique – centre ville) et 2 (les Quais et les Machines de l'Île)

16h00 - 18h00 : Conseil d'administration Espéranto-France
16h30 - 18h00 : Atelier de chant avec Kajto
18h30 : Apéritif des régions avec les plats salés et/ou sucrés apportés par les congressistes
Dîner libre
20h00 : Soirée ouverte au public extérieur : Concert de chants du monde avec le groupe Abeloj, suivi d'un bal folk et danses bretonnes

Dimanche 8 juin

9h00 – 9h45 : Yoga du rire
9h00 – 9h45 : Rassemblement œcuménique
9h00 - 9h45 : Information sur les examens de Franca Esperanto Instituto
10h00 – 12h00 : Assemblée générale d'Espéranto-France
12h15 – 14h00 : Déjeuner : voyage gustatif en Grèce et Turquie
14h30 - 15h30 : Cours pour débutants
14h30 – 16h00 : Présentation du livre récemment publié en espéranto, *La libro de la Mil kaj unu noktoj*
14h30 - 16h00 : EDE - Présentation de Europe Démocratie Espéranto
15h00 – 17h00 : Excursions 1 et 2
16h00 - 18h00 : Conseil d'administration Espéranto-France
Dîner libre
20h30 : concert de Kajto

Lundi 9 juin

9h00 – 10h00 : Atelier d'origami, l'art japonais du pliage de papier
9h00 – 10h00 : Atelier d'espéranto pour niveau avancé
9h00 - 12h00 : Examens FEI (écrit)
10h00 - 11h00 : Cours pour débutants
10h00 – 12h00 : Conférences sur Lucien Péraire par Pascal Dubourg Glatigny -
« l'Eurasie à vélo - 1928-1932 »
Repas libre
13h30 : Examens FEI (oral)
14h30 – 16h00 : Tanzanie : histoire d'une rencontre
14h30 – 15h30 : Excursion 3 : Visite du musée Jules Verne
16h00 – 17h00 : Excursion 3 : Visite du musée Jules Verne (2e groupe)
17h30 : départ en bus pour le séjour à Grésillon
Repas et soirée libres

Tous les jours, ouverture du service Librairie d'Espéranto-France.

Du lundi soir 9 juin au vendredi matin 13 juin : post-congrès au château de Grésillon avec visite des châteaux de la Loire, en Anjou et Touraine (voir la page [Post-congrès à Grésillon](#))

Pluczek.

Les Estivales 2025 de Plouézec auront lieu le samedi 23 et le dimanche 24 Août 2025 en présence de :
- Pšemek (Przemyslaw Wierzborski) venant de Pologne.

- Ewa Grochowska française d'origine Polonaise primée pour ses nouvelles par l'UEA (Universala Esperanto Asocio) qui est déjà venue à Plouezec.

Au programme :

- cours pour tous les niveaux, prelegos.
- jeux de société en espéranto.
- tourisme.

Participation : 30 euros (10 euros samedi et 20 euros dimanche, buffet compris).

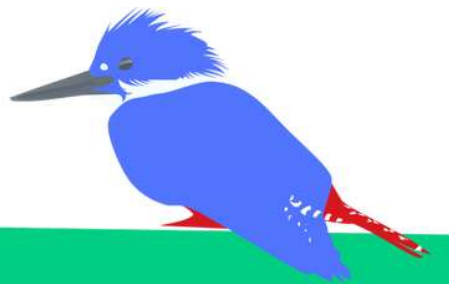
Logement : contacter l'office du tourisme Guingamp Baie de Paimpol.

Anoncoj.

Ĉu vi volas partopreni mojosan esperanto-festivalon en **Sudfrancio** kaj ĝui buntan **muzikan programon**?

Ĉu vi volas esperantumi dum tuta semajno kaj festumi ĝis la nokto, nokto fin'?

Ĉu vi ne povas vojaĝi ĝis Indonezio por partopreni la IJK-n? **Venu al FESTO!**

MOISSAC 17-24 AUGŬSTO 2025

Post pli ol dekjarlonga paŭzo, FESTO revenas. Ĝi okazos de la **17-a ĝis la 24-a de aŭgusto en Moissac**, Francio.

Ĝin organizas la **Junulara Esperanta Franca Organizo (JEFO)** kun muzika programo aranĝita kun **EUROKKA**. Sekvu niajn progresojn kaj la informojn ĉi tie kaj **Telegrama!**

FESTO okazos en la **metilernejo** (MFR de Moissac) en la bela urbeto Moissac, proksime de Tuluzo. **Koncertoj, naĝejo, somera etoso**, ĉu vi bezonas pli?

La **aliĝilo** jam pretas!

Aliĝu tuj al FESTO 2025 !!!

Invitas vin la teamoj de **JEFO** kaj de **EUROKKA/Vinilkosmo**

BRESKEBIL

BRESKEBIL en Douarnenez, festivalo pri minoritaj lingvoj - 19-21-an septembro 2025

Breskebil estas valizvorto de la bretona lingvo: bresk signifas fragila/rompebla kaj reskebil : malstreĉiĝu.

Pasintjare pli ol 800 vizitantoj malkovris la festivalon kaj tiu ĉi jara versio aperas kiel internacia evento. Krom spektakloj kaj atelieroj okazos bankedo, legado, kaligrafio, brodaĵo ktp. Dimanĉon postagmeze, en l'archipel des langues, venu partopreni en la budo Esperanto.

<https://www.ouest-france.fr/bretagne/douarnenez-29100/a-douarnenez-le-grand-evenement-breskebil-va-defendre-les-langues-minorees-84690012-d88b-11ef-9550-489f0a8d2ad0>

Omaĝoj

Renato Corsetti, mondfama esperantisto, kiujn multaj Bretonoj konas cxar li kaj lia edzino Anna Lowenstein partoprenis internacian renkontiĝon en Pluezeko,, forpasis en Londono la 1an de februaro.

Renato Corsetti naskiĝis en Romo la 29-an de marto 1941, kie li dum multaj jaroj laboris kiel bankdirektoro. Ekde 1990 ĝis sia emeritiĝo en 2011 li estis profesoro pri psikolingvistiko en la universitato La Sapienza, kie li mem studis.

Esperanton li lernis en la komenco de la 1960-aj jaroj. Li aktivis en TEJO, kies prezidanto li estis 1971–1973. Ekde 1973 li estis honora prezidanto de TEJO.

Poste li dum jardekoj diversflanke aktivis en UEA, kiun li prezidis de 2001 ĝis 2007. Li estis membro kaj sekretario de Akademio de Esperanto. Li estis honora membro de UEA ekde 2011.

En 2023, dum la Universala Kongreso en Torino, la estraro de UEA nomis lin honora prezidanto de la asocio. Samtempe kiel honora membro de UEA estis elektita lia edzino Anna Löwenstein.

Kun Anna Löwenstein Renato Corsetti havis du komunajn filojn. Ĝis 2015 li loĝis en Palestrina apud Romo, poste en Londono.

El Libera Folio

Fremdaj vizitantoj.

Ukrajna esperantista familio en Bretonio

Kiam ekestis la milito en Ukrainio, antaŭ 3 jaroj, multaj familioj fuĝis al Eŭropo por protekti sin kaj ĉefe la infanojn dum kelkaj semajnoj au monatoj (fakte, bedaŭrinde jaroj !). Tiel estis por Svitlana, juna patrino kun du infanoj, kiu lernis iomete la francan. Svitlana estas bona esperantistino kaj ŝi havas multajn amikojn en Eŭropo, kiuj helpis ŝin. Unu el ili estas Veronica Poor, elstara esperantistino, kiun ni ricevis hejme kelkajn jarojn antaŭe. Ŝi konsilis al Svitlana viziti nin dum la lernejoj ferioj en julio 2022.

Ni pasigis tiam agrablajn momentojn ĉe la marbordo. Tial ni estis ege kontentaj kiam ŝi petis denove gastigadon por ŝia tuta familio je la eko de marto. Roman, la patro, kiu estas nun libera de sia militdevo, parolas ankaŭ bone la esperantan sed tute ne la francan. La infanoj sekvis la francan studadon dum unu jaro kaj kapablas tial paroli bone, ĉu la francan, ĉu la esperantan. Tial ni parolis gaje esperanton kun la tuta familio dum la semajno. Eĉ nia filino, Natacha, kiu estis tiam hejme, povis sufiĉe bone kompreni Roman, kvankam ŝi neniam lernis la esperantan.

Dum tiu semajno, ni kune fishkaptis piede dank' al la altaj tiamaj tajdoj. Diana kaj Bogoslav ŝatis tiun tradician hobion de bretonoj, kvankam ili estas vegetaranoj kaj ne manĝis la krabojn, kiujn Diana fiere kaptis !

En Esperanto, ni havis interesajn kaj profundajn interparoladojn pri diversaj temoj kaj la du ambauaj familioj estis iomete tristaj, kiam alvenis tempo por iri al la sekvanta loko : dometo apud Plougastel Daoulas. « good time ! » kiel diras niaj britaj amikoj !! Tio kreis al ni la emon viziti ilin en Ukrainio, kiam esperanta paco alvenos.

Jean-Claude

Jozef Czescik

Prezento

Mi estas 69-jara, mi jam emeritiĝis, sed mi ankoraŭ multe laboras (verkas librojn). En mia vivo mi estis instruisto (ankaŭ la instruisto de Esperanto), redaktoro, eldonisto kaj entreprenisto. Pro pasio mi estas filozofo (miaj lastaj libroj temas pri filozofio). Mi preskaŭ ĉiam vojaĝas kune kun mia edzino Ania kaj de tempo al tempo ankaŭ kun mia filino Milena (kvankam ŝi estas aŭtisma persono, ŝi kutime ne kreas problemojn).

Programo de lia rondvojaĝo tra Bretonio

dato	gastiganto	adreso	retadreso	tel	Temo de prelego
Jaŭdo 20-dim 23 marto	Françoise Noireau et Kalio	10 B rue le Hir 22110 Rostrenen	fransoazo@gmail.com	06 09 12 03 74	-aŭtismo -En elementa lernejo : naskiĝo de Esperanto en Pollando
Dim 23-	Hélène kaj	14 rue Lan Gily	helene22dubois@g	06 68 15 32 62	-Kio regas nin, cerbo aŭ menso

Aranĝo : Hélène Dubois - 06-68-15-32-62 - helene22dubois@gmail.com - 14 chemin de Land Gily 22300 Saint Michel en grève :

Provlegado Chantal Allen - 06-74-15-78-09 chantalallen9@gmail.com korektado Josette Ducloyer jducloyer@gmail.com

N'attendez pas la prochaine édition, envoyez vos articles à Chantal dès maintenant pour les voir apparaître dans le prochain VT (par courrier ou par internet).

merk 26 marto	Jean-Claude Dubois	22300 St Michel-en- Grève	mail.com marbordo@gmail.c om		-Emergenco ? -partopreno en kurso de esperanto en Lannion (instruistino Françoise Cornejuols)
Merk 26 marto- sabato 29 marto	Josette Ducloyer	7 rue de la Fée Viviane 35160 Montfort-sur- Meu	jpducloy@gmail.co m	02 99 09 71 92 06 35 32 02 00	En Rennes: "Kiel besto iĝis homo
Sabato 29 marto- mardo 1 aprilo	Solange Goan	17 route du Lac 44860 St Aignan-de- Grand-Lieu	somigoan@gmail.c om	02 40 31 02 56 06 81 18 30 12	En Nantes : aŭtismo
Mardo 1 aprilo- vendr 4 aprilo	Bruno kaj Maryv. Robineau	Le Moulin Boireau Landemont 49270 Orée d'Anjou	brobineau@orange. fr	06 44 79 25 97	

Prelegoj.

Aŭtismo

Difino

- Aŭtismo ne estas malsano, sed neŭrodiverseco ("alia menso")
- Ampleksa tuta spektro de perturboj, kiuj influas korpajn, mensajn,
- parolajn kapablojn kaj sociajn rilatojn de homo.
- La nocion « aŭtismo » uzis unuafoje la usona psikiatro Leo Kanner en 1943 jaro,
- kvankam la problemo estas konata de antikvaj jaroj (Hipokrato opiniis, ke "alia
- menso" estas aŭ dia, aŭ demona forto)

Ofteco

- Povas esti, ke unu persono de 100 homoj se ne estas aŭtisma, havas almenaŭ multajn trajtojn de aŭtismo
- Aŭtismo ege kreskas de lastaj dekjaraj (ekde la 90-aj jaroj de la XX jarcento)
- El ĉiuj 10.000 infanoj inter 10 kaj 20 estas videble aŭtismaj
- Aŭtismo 3-4-oble pli ofte aperas ĉe knaboj ol knabinoj (neniu scias kial)
- Aŭtismo de knabinoj kutime ne estas tiel profunda kiel ĉe knaboj

Ĉefaj trajtoj (aŭ simptomoj) de aŭtismo

MENSO

- Aparte sentemaj – aŭ malsentemaj! – pri diversaj sensoj (vido, aŭdo, gusto, flaro, tuŝo)
- Povas kunligi diversajn sentumojn (ekz. muziko kun koloroj)

- Manko de atento
- Kutime rigida en siaj kondutoj
- Emocioj tro fortaj aŭ malfortaj
- Evitas mediajn ŝanĝojn
- Insistado al neŝanĝeco
- Ne ŝatas tro multe da stimulo kaj stres-faktoroj

PAROLO

- Pli malriĉa vortaro
- Daŭra ripetado de sensencaj vortoj de aliaj persono aŭ memkreitaj
- Malkompreno de idiotismoj, metaforoj aŭ sarkasmo
- Eĥolalado (ripetado de iuj silaboj)

SOCIAJ RILATOJ

- Mallerta interpersona komunikado (aŭ almenaŭ problemoj en komunikado kun aliuloj)
- Problemoj de sociaj rilatoj, malĝusta komunikado kaj rigideco.
- Malkapableco kompreni sociajn rilatojn (situaciojn)
- Objektoj povas doni pli da ĝojo ol personoj
- Ne estas babilemaj
- Tre postulema
- Perturboj de aŭtoagreso
- Ne rekonas danĝerecon de la situacio
- Neflekseblaj rutinoj kaj obstino kiam iu volas ŝanĝi ilin
- Ne scipovas ludi rolludon
- Miskompreno de vivmanieroj
- Malfacile edukeblaj

KORPO

- Faras ritmajn korpomoviĝojn
- Manko de okulkontakto (ne ĉiam !)
- Povas aperi epilepsion (ĉe pli malpli 25%)
- Problemoj de dormado, manĝado kaj fobioj
- Junaj infanoj ofte gapas al rotaciantaj objektoj
- Povas bati sin mem
- Stereotipaj movoj (ekz. lulado, promenado tra la sama vojo)
- Selektiva manĝado

Kaŭzoj

Estas multdiversaj kaŭzoj de aŭtismo.

- Aŭtismo probable havas genetikajn kaŭzojn (multigenajn kaŭzojn)
- La kaŭzo de Milena: kiam Ania estis graveda en la dua monato, nia pli maljuna filo

Wiktor malsanis rozeolon/rubeolon en antaŭlernejo. Ni tuj iris al kuracistoj pro Ania gravedo, sed kuracistoj opiniis, ke la bebo/feto ne estas en danĝero, ĉar Ania kiel

infano malsanis rozeolon (poste ni eksciis, ke tio estis malĝusta diagnozo).

- Ju pli maljunaj gepatroj, des pli kreskas risko de aŭtismo ĉe bebo. La risko de la naskiĝado de aŭtisma bebo kreskas je 18% kun la kreskado je 5 jaroj de la aĝo de a patrino aŭ 10 jaroj de la aĝo de patro.
- Anti-depresantoj kaj anti-epileptikoj prenitaj dum gravedeco povas kaŭzi aŭtisman

Diagnozo

- Oni ofte diagnozigas aŭtisman ĉirkaŭ la du-kaj-duona aĝo (ĉe Milena en la tria aĝo)
- Kutime la infano perdas iujn kapablojn, kiuj aperis antaŭe (Milena ĉesis paroli en la 3a jaraĝo)

Kiel « venki » aŭtisman aŭ instrui aŭtisman infanon

- Ne eblas entute »venki«
- per pacienca kaj longdaŭra klopodado de gepatroj, terapistoj aŭ (en la kaŭzo de la milda sindromo de Asperger) de si mem
- Oni povas instrui al aŭtismulo kelkajn sociajn aferojn (ekz. Milena eklernis atendi en restoracio)
- Oni devas klarigi al ili, kiel lavi sin, ordiĝi, purigi dentojn ktp., multfoje ripetante
- Sensora integracio

Tipoj de aŭtismo

- Estas tre diversaj, variaj tipoj de aŭtismo, do pro tio oni diras pri la **aŭtisma spektro**
- Ne ĉiu aŭtismulo havas similajn simptomojn
- Ne eblas priskribi ĉiujn aŭtismulojn laŭ iu ajn ŝablono
- **La sindromo de Asperger** (pli milda formo de aŭtismo, sed malfacile rekonebla; inteligenteco normala aŭ tre bona; eksterordinara kapablo pri iu temo/ekinteresiĝo)
- **Altfunkcia aŭtismo** (ang. high-functioning autism)
- **La sindromo de Kanner** (klasika aŭtismo, t.n. infaneta aŭtismo)
- **Neparolanta aŭtismo** (kunigita kun mutismo aŭ tn. “selektanta mutismo”)

Mitoj pri aŭtismo (i.e.. malveraj)

- Ĉiuj aŭtismuloj ne povas vivi memstare, do ili bezonas iun, kiu devas helpi al ili
- Aŭtismo aperas en la familio kun neamanta patrino (totala absurdaĵo!). Certe la malnova teorio de frida patrino estas malvera
- Aŭtismo aperis pro la problemoj de la mamnutrado (en familioj, kie patrinoj ne mamnutris bebon).
- La vakcinoj kontraŭ morbilo (aŭ aliaj) kaŭzas aŭtisman
- Aŭtismuloj kun sciegula simptomaro (fr. Savant sindromo)

- Profundaj interesiĝoj pri iu temo, arto, objektoj ktp.
- Enfokusigo pri tre mallarĝa temo (ekz. kalkulado, pentrado)
- Havas superaveraĝan inteligentecon

Famaj aŭtismaj homoj

Certaj

- **Temple Grandin** (doktorino de bestoscienco de Colorado State University; la aŭtorino de multajn librojn pri aŭtismo)
- **Kim Peek** (la modelo de la heroo [ĉefrolulo] de Rain Man)
- **Daniel Tammet** (brita poligloto kaj matematikisto; konas pli ol 20 lingvoj, i.a.

Esperanto)

- **Greta Thunberg** (la sveda media aktivistino kontraŭ klimato-varmiĝo)

Famuloj kun certaj trajtoj de aŭtismo

- **Isaac Newton**
- **Hans Christian Andersen**
- **Thomas Alva Edison**
- **Charlie Chaplin**
- **Albert Einstein**
- **Bill Gates**

Filmoj kun autismuloj

- *Rain Man* (de Barry Levinson)
- *Mozart and the Whale* [kaj baleno] (de Peter Noess)
- *Temple Grandin* (de Mick Jackson)

La 2-a de aprilo estas internacia tago de aŭtismo

Jozef Czescik

Sumoo legado.

Internacia Esperanto-Sumoo Septembre 2024 estis la 15a datreveno de la Internacia Esperanto-Sumoo, kiu komenciĝis septembre 2009, kaj en novembro 2024 okazis la 90a Sumoo. Sinjoro HORI Jasuo klarigas al ni.

Kio estas sumoo ?

Certe multaj ankoraŭ ne scias, kio estas la Sumoo, kiu ne estas Esperanto-vorto. Tamen mi esperas, ke en Esperantujo la vorto « Ssumoo » estas relative

Aranĝo : Hélène Dubois - 06-68-15-32-62 - helene22dubois@gmail.com - 14 chemin de Land Gily 22300 Saint
Provlegado Chantal Allen - 06-74-15-78-09 chantalallen9@gmail.com korektado Josette Ducloyer jducloyer@protonmail.com

N'attendez pas la prochaine édition, envoyez vos articles à Chantal dès maintenant pour les voir apparaître dans le prochain VT (par courrier ou par internet).

bone kontata, ĉar jam 15 jaroj pasis, ekde kiam mi komencis okazigi la Internacian Esperanto-Sumo-on. Sumo-o estas la nomo de unu el la japanaj tradiciaj lukto-arto. Vidu la dekstran foton. Du luktistoj luktas.

Kiam unu luktisto faligas aŭ puŝas eksteren la alian luktiston, li venkas. La turneo okazas 6 fojojn jare po 15 tagoj, nome en januaro, marto, majo, julio, septembro kaj novembro. Sumo-o estas ŝatata de multaj japanoj, do multaj vidas ĝian televidelsendon posttagmeze.

Mi hontis pro tio, ke mi ne legis Esperanto-librojn.

Kia rilato estas inter tiu Sumo-o kaj Esperanto- Sumo-o? Mi klarigos. Mi estas longjara esperantisto, sed antaŭ ol mi komencis organizi tiun Esperanto-Sumo-on, mi ĉiam hontis pro mia maldiligenteco pri legado de Esperanto-libroj. Tiun tempon mi estis estrarano de Japana Esperanto-Instituto, kaj kiam okazis estrarana kunsido en ĝia oficejo en Tokio, mi ĉiam aĉetis plurajn Esperanto-librojn, kaj en la trajno mi malfermis la librojn kaj komencis legi ilin, sed mi tuj endormiĝis. Post kiam mi revenis hejmen, tiuj libroj tuj kuŝis kaj endormiĝis en mia libroŝranko, kaj neniam vekigis. Mi tre hontis pro tio. Mi sciis, ke samo okazas al multaj esperantistoj. Se ni ne legas librojn, nia Esperanto-kapablo neniam altiĝas kaj la Esperanto-librokulturo velkas, nome nia senlegado signifas velkadon de Esperanto. Tamen kiamaniere ni povos instigi min kaj esperantistojn legi librojn? Ĉu mi simple havigu al mi kaj al ili celon, ekzemple « legi 500 paĝojn dum unu jaro »? Iuj veteranaj 1 esperantistoj provos legi tiom da kvanto, sed komencantaj esperantistoj neniam volas, nek provas. Kiamaniere mi povos instigi eĉ komencantojn legi librojn?

Mi rememoris iun instruiston de la angla lingvo

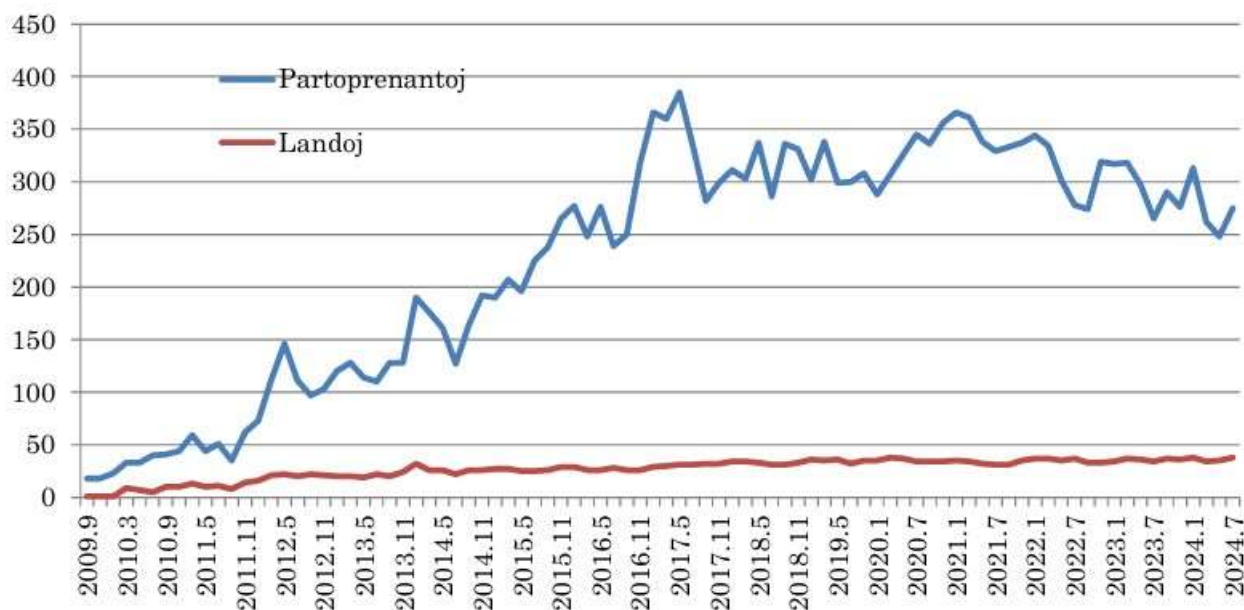
Tiam mi rememoris iun instruiston de la angla lingvo en mezlernejo, kiu havigis al siaj lernantoj memdeciditan celon en la ekzameneto de anglaj vortoj, nome malsaĝaj lernantoj rajtis havi celon de eĉ 1 poento el 10 poentoj, male saĝaj lernantoj kuraĝe rajtis havi celon de 10 poentoj. En ekzameneto, kiam tiuj malsaĝuloj gajnis unu poenton, ili ricevis unu venkon, ĉar ilia celo estis 1 poento, male kiam tiuj saĝuloj gajnis eĉ 9 poentojn, ili ricevis malvenkon, ĉar ilia celo estis 10 poentoj. Kutime malsaĝuloj neniam povas venki saĝulojn en ekzamenoj, sed en tiu sistemo eĉ malsaĝuloj povis venki saĝulojn. Sciante tion, tiuj malsaĝaj lernantoj komencis serioze prepari sin por ekzamenetoj. Tiu instruisto nomis tiun ekzamenetaron « Sumo-o de la anglalingva ekzameneto », kaj tiutempa sumoisto Koniŝiki el Havajo sendis gratulmesaĝojn al la instruisto kaj liaj lernantoj. Tion li raportis en la kunsido antaŭ 40 jaroj, kaj mi rememoris tion. Tiu sistemo estis tre bona, egaligante ĉiujn. Kiam ili, ĉu malsaĝuloj kun malaltnivela celo aŭ ĉu saĝuloj kun altnivela celo, atingas sian celon, ili egale gajnas unu venkon. Plenumi la celon memdeciditan, ne truditan de alia homo, estas la plej grave. Rememorinte la manieron de tiu instruisto, mi enkondukis ĝin en Esperanto-Sumo-on.

Kio estas la sistemo en Esperanto- Sumo-o?

Partoprenantoj anoncas, ke ili legos iun libron dum la 15-taga Sumo-o-periodo, ekzemple, « Raportoj el Japanio 27, 3 paĝojn aŭ pli ĉiun tagon ». Veteranoj rajtas elekti malfacilan filozofian libron kun la promeso de 20 paĝoj kaj komencantoj rajtas elekti infanlibron kun la promeso de 1 paĝo. Kiam ili plenumas sian promeson en unu tago, ili gajnas unu venkon. Ambaŭ legantoj de filozofia libro kaj tiuj de infanlibro egale ricevas unu venkon, kiam ili plenumas sian promeson. Tiamaniere veteranoj kaj komencantoj povas lukti en la sama « ringo », kaj kiam ili venkas 15 tagojn, ili ricevas diplomon fine de la Sumo-o-periodo. En tiu Sumo-o eĉ komencantoj povas venki veteranojn, do ili povas ĝoje partopreni.

Kiel Sumo-o komenciĝis kaj kio estas ĝia nuna stato?

Mi prove komencis okazigi Sumo-on septembre 2009 nur al japanoj. Komence partoprenis nur 10. Post du Sumo-oj, mi havis memfidon pri la sukceso, kaj malfermis 2 Sumo-on al la mondo. Kaj poste pli kaj pli multiĝis partoprenantoj. Vi povas vidi la diagramon sube:

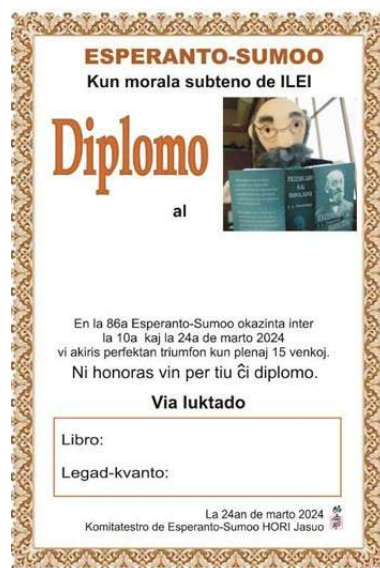

La pinto estis en julio 2017, antaŭ la Seula UK. La nombro kreskis preskaŭ ĝis 400, danke al multaj partoprenantoj el Koreio, sed poste koreoj perdis entuziasmon kaj multaj ĉesis partopreni en ĝi, do nun la nombro vagadas je malpli ol 300 el iom pli ol 35 landoj. Konstante la plej multe partoprenas el Japanio, ĉirkaŭ 65, kaj Francio okupis la duan lokon, kaj sekvante ilin Ĉinio, Brazilo, Pollando, Germanio, Italio, Rusio, Britio, kaj lastatempe denove Koreio ktp. Unu fojon multaj partoprenis el Afriko, sed nun malmulte pro la ekonomia kaj politika problemoj, kaj la plej bedaŭrinde el Oceanio preskaŭ neniu partoprenas. Resume el Azio plej multe partoprenas. S-ro Renato Corsetti ofte diras, ke venos tempo, kiam Azio estos la centro de Esperanto-movado. Li povas esti prava, sed mi timas, ke la japana movado maljuniĝis kaj en estonteco ne povos esti tiel multaj partoprenantoj el Japanio kiel nun.

Kiel mi administras la Sumo-on?

Estas ne eble kaj ne bone, ke nur mi administras Sumo-on. Nun mi havas pli ol 10 kunlaborantojn el diversaj landoj, kiuj arde subtenas Sumo-on. Ili respondecas pri 25 partoprenantoj, ricevante iliajn rezultojn ĉiun 5an tagon de Sumo-o-konkurso kaj resendas al ili kuraĝigajn vortojn. Unu polino prizorgas nian retejon (<http://www.esperanto-sumoo.pl/>) kaj ankaŭ faras belan diplomon por perfektaj 3 venkintoj. Ricevi tiun diplomon kun ĉiam malsamaj desegnaĵoj el talentaj partoprenantoj estas plezuro por multaj. Unu francino respondecas pri korektado de recenzoj senditaj de la partoprenantoj.

Unu polo respondecas pri nove lanĉita Koresponda Servo inter sumoistoj. Tiuj rezultoj kaj recenzoj aperas en nia retejo. Antaŭ la komenciĝo de la nova periodo de Sumo-o, mi faras liston de partoprenantoj laŭ la antaŭa rezulto. Perfektaj venkintoj kun 15 venkoj apartenas al la rango A, kaj tiuj, kiuj havis eĉ unu malvenkon aŭ ne partoprenis en la antaŭa Sumo-o apartenas al la rango B, la revenintoj, al la rango C, kaj la novuloj, al la rango D. Partoprenantoj ĝis la numero 150 en la rango A preskaŭ neniam malvenkas. Dum la Sumo-o-konkurso, ili vivas kun ĝi, neniam lasante sian libron el siaj manoj. Kiam mi ordigas la rezultojn kaj la liston, mi forte sentas ilian amon al Esperanto kaj daŭran progreson de Esperanto.

Sumoo multe kontribuas al la movado

Libroj longe kuŝantaj en ŝranko vekiĝis. Multaj partoprenantoj jam finlegis tiujn dormintajn librojn kaj aĉetas la novajn. Laŭ statistiko, unu partoprenanto legas meznombre 60 paĝojn dum unu Sumo-o-konkurso. Dum 15 jaroj ekde septembro 2009 ĝis septembro 2024 okazis 89 Sumoo-oj, kaj entute estis 20 136 partoprenoj (la nombro de la partoprenintoj eble estis 1200), do la legitaj paĝoj estas $60 \times 20\,136 = 1\,208\,160$ paĝoj (11 276 libroj kun 100 paĝoj). Mi estas verkisto kaj eldonisto. Se esperantistoj ne legas miajn librojn, mia verkista kaj eldonista laboro estas tute senutila. Mi estas certa, ke ankaŭ aliaj verkistoj ĝojas pro Sumo-o. Anna Lowenstein, Trevor Steele kaj Julian Modest estas tre ŝatataj verkistoj. Anna estas jam longe fervora partoprenanto. Mi ne forgesu ankaŭ kreskon de solidara sento inter la partoprenantoj. Dum la Sumo-o-konkurso, la partoprenantoj rete babilas kun sia eksterlanda prizorganto, parolante pri la vetero, floroj en ĝardeno, familio ktp, sendante sian rezulton ĉiun 5an tagon. Tio estas tre interesa kaj instiga sperto por ambaŭ, tial la kunlaborantoj tre ĝoje laboras por la Sumo-o. La partoprenantoj ĉiam sentas, ke en la sama momento centoj da esperantistoj 4 same diligente legas, plenumonte sian celon. Tio kreas solidaran kaj amikan senton inter ili.

Sumo-o estas grava mond-ŝanĝilo

Por esperantistoj estu devo kaj ĝojo legi Esperanto-librojn. Sen legado via kapablo neniam altiĝas, nek povas vere ĝui Esperanton. Sen aĉeto de Esperanto-libroj Esperanto kulturo velkas kaj fine malaperos. Dum mi faras liston de partoprenantoj kaj vidas, kiujn librojn ili legas, mi ĉiam miras. El 300 partoprenantoj 270 homoj legas malsamajn librojn. Tio signifas, ke en la Esperantujo ekzistas abundegaj libroj, kiujn niaj antaŭuloj verkis kaj eldonis en la pasintaj 150 jaroj. Tio estas gravega kultura heredaĵo de Esperanto. Se ni ne tuŝus tiun abundecon, ĉu ni povus nomi nin esperantistoj? Tamen konstante legi Esperanto-librojn estas malfacile, ĉar Esperanto estas “eksterlanda” lingvo kaj ni devas lerni ĝin. Homoj estas esence maldiligentaj, do ili ĉiam preparas pretekston por eviti legadon, ekzemple, okupiteco. Tamen pro okupiteco, ĉu ni rajtas ne legi Esperanto-librojn kiel sinceraj esperantistoj? Tute ne. Esperantistoj estas mond-ŝanĝantoj. Kial ni elektis Esperanton, ne la anglan? Certe ni estis impresitaj de Homaranismo de d-ro Zamenhof. Ĉu ni ne komencis lerni Esperanton por efektiviĝi tian mondon, kie homoj vivas paco, egale kaj feliĉe? Ne forgesu nian gravan motivon komenci lerni Esperanton. Sumo-o estas kreita por okupitaj sed maldiligentaj homoj kiel ni. Partoprenante en Sumo-on, ni ŝanĝu nian vivmanieron, la Esperanto-movadon kaj celu ŝanĝi la mondon. Sumo-o estas la plej granda leg-movado en la historio de la homaro, danke al interreto kaj danke al Esperanto. Ĝi havas gravegan historian mision por ŝanĝi la mondon pli pacen kaj pli egalen. Partoprenante en ĝi, ni povas dediĉi nin al tiu sankta misio. Sumo-o ne estas simpla leg-konkurso, sed grava mond-ŝanĝilo.

Miaj personaj rememoroj pri Sumoo

Multajn jarojn mi prizorgis Sumo-on, dume mi havas multajn neforgesebkajn rememorojn.

1. Subite malaperinta prizorganto En la komencaj kelkaj jaroj iu viro en Serbio kunlaboris. Li ne skribis al mi multe, sed diligente plenumis sian laboron, sed iun tempon li ĉesis sendi mesaĝon al mi. Mi timis, ke li malsaniĝis aŭ plej malfeliĉe li mortis. Mi sendis al serbaj partoprenantoj pri 5 li, sed neniun konis lin. Mi havis neniun rimedon trovi lin, do mi rezignis serĉi lin. Mi ne memoras, kiel li kontaktis min. Certe li estis soleca esperantisto, tamen ĝuis labori por Sumo-o.

2. Malsaniĝo estas la plej granda malhelpilo Kio malhelpas partoprenon al Sumo-o, tio estas malsaniĝo. Iu japanino estis fervora esperantistino kaj partoprenadis en Sumo-o. Sed ŝi eksuferis pro kancero. Fojfoje ŝi enhospitaliĝis kaj kuraciĝis. Ĉiam ŝi diligente legis kaj ĉiam gajnis 15 venkojn, sed post la suferigo pro kancero, ŝia rezulto ne estis stabila. Kiam ŝi sendis al mi malvenkojn, mi timis, ke ŝi denove malsaniĝis. Tia stato daŭris kelkajn Sumo-o-konkurosojn, kaj fine ŝi ne partoprenis kaj poste mortis. Kiam komenciĝas Sumo-o, mi ĉiam rememoras ŝin. Malsaniĝo estas la plej granda malhelpo por Sumo-o, do mi kaj vi prizorgu min kaj vin por ke ni povu longe partopreni en Sumo-o.

3. Ploreanta knabineto Gelernantoj de La Chaux-de-Fonds, Svislando, partoprenadis, prizorgate de instruistino sino Monika Molnar. En la komencaj jaroj iu knabineto, eble 8-jara, revenis hejmen por feriado, sed ŝi rimarkis, ke ŝi forgesis la libron en la lernejo. Ŝi panikiĝis kaj ploregis. Ŝia patrino surprizite tuj telefonis al Monika, kiu tuj

sendis la kopion de la paĝoj fakse al la patrino. Kiel la knabino trankviliĝis kaj dankante legis la kopion! Certe tiu okazaĵo restos ankoraŭ nun en ŝia koro kaj kuraĝigas ŝin. Mi supozas, ke partopreno en Sumo-o donas al la gelernantoj bonan edukon, ĉar ili mem decidas sian celon kaj plemumadas ĝin, disciplinante sin. La sistemo de Sumo-o povas esti tre utila ne nur en edukado, sed ankaŭ en aliaj kampoj. Kompare kun tiu knabino, multaj plenkreskaj Sumo-istoj facile rompas al si faritan promeson. Mi ne povas detale scii, kio igas ilin rompi la promeson, sed per iliaj malvenkoj mi povas vidi ilian karakteron kaj vivmanieron.

4. Mi povis legi 50 librojn el PVZ Japano Ito Kanĵi komplis Plenan Verkaron de L.L.Zamenhof, kiu konsistas el pli ol 50 dikaj libroj. Mi aĉetis ĝin kontraŭ multege da mono kiel devo, ĉar mi estis estrarano de Japana Esperanto-Instituto. Tamen la libroj longe kuŝis en mia ĉambro, neniam tuŝite. Kiam mi komencis Sumo-on, mi decidis legi ĉiujn, kaj post kelkaj jaroj mi sukcesis je tio. Sen Sumo-o mi neniam legus ilin. Mi fieras, ke eble nur Ito kaj mi legis ĉiujn librojn. Danke al Sumo-o mi sentas, ke mi fariĝis vera esperantisto.

5. Prizorgantoj havas profitojn 6 7 Mi prizorgadas Sumo-on dum 15 jaroj. Por tio mi devas labori multe, uzante mian tempon kaj energion, sed pli ol tiuj malfaciloj, mi ricevas pli grandajn profitojn, kompreneble ne financajn. Mi havas multajn konatojn en la mondo. Ĝis nun ebl 1200 homoj partoprenis en la 90 Sumo-oj. Tiuj homoj sendis sian aliĝon rete al mi, do mi havas tiom da retadreso. Ili estas mia trezoro.

En Sumo-o ĉirkaŭ 200 homoj estas konstantaj partoprenantoj tre fidelaj, kun kiuj mi povas ricevi kaj sendi diversajn informojn. Esperanto estas tre utila en kolektado de informoj. Ekzemple, post la ukraina milito mi kolektas opiniojn pri ĝi. Ĉar mi havas multajn retadresojn kaj certe mia retadreso troviĝas ankaŭ ĉe ili, venas multaj informoj. Dum tiuj du jaroj mi kolektadas kaj dissendadas informojn el la mondo al 300 Sumo-istoj. Ja mi havas 2000 retadresojn, sed sendi al ĉiuj estas tro da ĝenoj, do mi dissendas nur al Sumo-istoj, ĉar ili ŝatas legi kaj estas fidindaj. Sen Sumo-o, mi ne povus konatiĝi kun tiom da sinceraj esperantistoj kaj ne povus fari diversajn agadojn, kiujn mi nun faras per Esperanto. Sen Esperanto-Sumo-o, mi ne povus havi tiun ĉi riĉan vivon. Mi vere dankas al Sumo-o, mia genia inventaĵo.

Mi estas la plej granda profitanto, sed ankaŭ aliaj prizorgantoj ĝoje laboras por Sumo-o, ĉar ĝi donas al ili diversajn profitojn. Certe ili havas sian rakonton pri Sumo-o.

Plano de la Sumo-o en 2025 kaj 2026:

La 91a Sumo-o: la 12a de januaro - la 26a de januaro

La 92a Sumo-o: la 9a de marto - la 23a de marto

La 93a Sumo-o: la 11a de majo - la 25a de majo

La 94a Sumo-o: la 13a de julio - la 27a de julio

La 95a Sumo-o: la 14a de septembro - la 28a de septembro

La 96a Sumo-o o: la 9a de novembro - la 23a de novembro

La 97a Sumo-o: januaro

La 98a Sumo-o: marto

La 99a Sumo-o: majo

La 100a Sumo-o: julio

Aliĝmaniero: Sendu vian datumon al Hori Jasuo laŭ la suba ekzemplo: Horizonte (s-ro HORI Jasuo, Maebaŝi, Gunma, Japanio, hori-zonto@r.water.sannet.ne.jp) ,,

For la batalilojn!“ verkita de Bertha von Suttner. Ĉiutage 10 paĝoj.

Pli da informo : Vizitu nian retejon: <http://www.esperanto-sumoo.pl/>

Vojaĝo

Saluton, samideanoj vojaĝemuloj!

Mi volas kunhavigi al vi mian sperton pri la monda reto de gastigado, precipe tiuj, kiuj ligas nin per la internacia lingvo Esperanto. Mi proponas diskonigi al vi mian opinion pri kelkaj mondaj retoj de gastigado. 🌐

Dum jardekoj, mi vojaĝis per aŭto tra Eŭropo kaj trans ĝiaj limoj, por ke miaj infanoj malkovru aliajn landojn. 🚗

Miaj Esperantistaj vojaĝoj komenciĝis kun mia familio, kun bebo. Poste, mi vojaĝis sola kun mia violono, 🎻 per aviadiloj kaj trajnoj. ✈️ 🚆 🚊

Fine, mi restis en Bretonujo, veturante per adaptita veturilo: elektra kuŝtricklo kun sunpaneloj. Eĉ pli ekologie! 🌱 🐞

Jen, unue, retoj nur por Esperantistoj! 📋 ❤️ 🌐

Pasporta Servo 📖 🏠

Pasporta Servo estas la plej konata reto por Esperantistoj, kaj mi uzis ĝin dum pli ol 30 jaroj. Laŭdire, ĝin kreis Jeanne-Marie Cash, de Tuluzo, kun alia japana studentino en 1974. Cetere, antaŭ tridek jaroj, ekzistis ankaŭ la librolisto de la Amikeca Reto, de la pacisma movado. 📄 🌱

Danke al la Pasporta Servo, ni neniam devis tranokti en hotelo aŭ tendumi. Miaj infanoj ĉiam trovis amikojn kaj ludilojn, kaj somere, la bebo havas malvarmetan ĉambron por dormi. Ni ĉiam havis komplezajn privatajn ĉiĉeronojn kaj trejnadon por korekti nian francan akĉenton! 🌐 🧑 🧒

La reto evoluis de paperaj adresaroj al reta platformo, kaj nun oni povas ĝin kunporti en la poŝo, en sia telefono. Sed mi memoras la epokon antaŭ la poŝtelefonoj, kiam korespondado postulis paciencon. Iam, letero de la Alpoj, kie mi loĝis, flugante al Ĉeĥoslovakio, trapasis Portugalon! 📧 🇵🇹

Estas konsilinde kontakti plurajn gastigantojn samtempe. Pasporta Servo ne estas formala asocio, do la listo ne estas ĉiujare ĝisdatigata. Eblas ankaŭ kontakti lokajn klubojn aŭ serĉi en sociaj retoj, kie membroj ofte organizas kunvenojn aŭ kunveturadojn (karavanojn) al eventoj. 🗺️ 📅

Se vi volas renkonti homojn, kiuj kredas je la ideo de mondfrateco, Pasporta Servo estas la plej bona elekto. Krei konton estas simpla, kaj se vi detale plenigas vian profilon per detaloj pri viaj intereso, via hejmo, kaj viaj preferoj por gastigado, vi certe ricevos pli da petoj. 🏠 👤 📞

Ĉefe: sen la Pasporta Servo, mi ne sukcesus esperantistigi mian edzon kaj miajn tri gefilojn. Ni ankaŭ ĉiam lasis la ŝlosilon al eksterlandanoj, kiuj parolas Esperanton, ĉar oni devas esti iom idealisma por kredi je frateco inter homoj! Mi povas diri, ke danke al niaj vizitantoj el la tuta mondo, foje el kvar diversaj naciecoj en nia domo, mia edzo kaj miaj tri infanoj vere progresis en Esperanto. Hodiaŭ, Pasporta Servo riĉiĝis per Telegrama grupo.

👉 [Pasporta Servo] (<https://www.pasportaservo.org>)

Amikumu 🌐 🏠

Amikumu estas moderna programeto (nur apo) por lingvemuloj. Ĝi proponas pli ol 7 000 lingvojn, kaj regionajn kaj artefaritajn. Kreita de Esperantistoj, ĝi ebligas al vi trovi homojn, kiuj parolas la saman lingvon aŭ interesiĝas pri lingvolernado. Per ĝi, vi povas trovi homojn proksime al vi aŭ dum viaj veturadoj laŭ via itinero. Tre praktika por la kafaŭzo ĉiujn du horojn! 📖 👥 ☕

Mi uzis Amikumu en Parizo, kiam mia Flixbus paneis, survoje al NR, kaj mi manĝis kun la prezidanto de Espéranto-France. Ankaŭ en Svislando, juna 16-jaraĝa Esperantistino invitis min tranokti en sia hejmo, kie mi renkontis ŝiajn gepatrojn, kiuj ĵus revenis de plurjara vojaĝo en Suda Ameriko. La aplikaĵo estas senpaga, kaj kvankam la komunumo estas malgranda en kelkaj landoj (ekz. Makedonujo), ĝi estas bonega ilo por trovi samideanojn aŭ skribi en tokipono. 📧 🏠

👉 [Amikumu] (<https://www.amikumu.com>)

Esperantujo estas ne nur diasporo, sed socia reto en si mem. Do, ne hezitu prepari vian vojaĝon longe antaŭe traserĉante homojn en:

- **Lokaj kluboj** 📞
- **Jarlibroj de UEA kaj de SAT** 🌐 🕒
- **Membrolistoj de Esperantaj fakasocioj** 📄 📋 Ekz. TEVA (vegetaranoj)
- **Kaj ĉefe, vizitu viajn novajn amikojn renkontitajn en la pasintaj Esperanto-renkontiĝoj!** ❤️

Jen, due, retoj por varbi simpatiantojn por Esperanto! 📊 ❤️ 🌐

Servas 📖 🏠

Servas estas unu el la plej malnovaj retoj de gastigado, kun forta fokuso sur paco kaj interkultura kompreno. Mi malkovris Servas dum vojaĝo tra norda Italio, kiam mia 14-jara filo volis praktiki la italan lingvon. Li plendis, ke ni ĉiam haltis ĉe esperantistoj, dum li volis praktiki sian italan. Mi nun denove membras en ĝi kaj ĵus trovis bretonan entuziasman freŝbakitan esperantistinon tie! La reto ofertas filtritan aliron, kio garantias kvaliton de la gastigo, kaj la ĉiujara kotizo certigas la aktualecon de la kontakto. 🇮🇹 🧑🏫 Tutmonda regulo postulas, ke la gastoj dormu du noktojn, por ĝui tutan komunan tagon kun siaj gastigantoj, kaj ne trakti ilin kiel senpagan hotelon. Same kiel UEA, Servas estas NRO en rilato kun Unesko.

Kiel Esperantisto, mi ŝatas, ke la vorto "Servas" signifas "mi servas" en Esperanto. Tio montras la spiriton de donado kaj interŝanĝo, kiu estas la koro de ĉi tiu reto. Se vi volas vojaĝi por renkonti homojn kaj ne nur por vidi lokojn, Servas estas perfekta elekto. 🏠 👥

👉 [Servas](<https://www.servas.org>)

CouchSurfing , 📖 🏠 👥

Preskaŭ 30 jarojn post la Pasporta Servo naskiĝis CouchSurfing. Ĝi fariĝis tre populara kaj ankaŭ mi uzis ĝin, poste forlasis ĝin pro ĝia kreskanta komerciĝo kaj la enkonduko de deviga pag-sistemo. Mi tiam preferis turni sin al pli komunumaj alternativoj, kiuj respektas la valorojn de interŝanĝo kaj solidareco, kiel BeWelcome, kiu havas grupojn, forumon, kaj kiu ankaŭ ofertas interfacon en Esperanto!

👉 [CouchSurfing] (<https://www.couchsurfing.com>)

Alternativaj Retoj de Gastigado 🏠🌐

BeWelcome 🌐👉 Ĝi estas virtuala komunumo. BeWelcome estas senpaga kaj libera platformo, kreita de volontuloj. Ĝi ofertas multlingvan interfacon (inkluzive de Esperanto) kaj estas bonega alternativo al komercaj retoj. La komunumo estas juna kaj malfermita al la spirito de interŝanĝo. Mi tre ŝatas. 🏠👥

👉 [BeWelcome] (<https://www.bewelcome.org>)

Couchers.org 🏠🌐

Couchers.org estas senprofita reto, kreita kiel respondo al la komercigo de aliaj platformoj. Kvankam ĝi estas nur en la angla lingvo, mi esperas, ke ĝi malfermiĝos al la 85 aŭ 90 % de la homaro, kiu ne parolas la anglan. 🏠👥

👉 [Couchers.org] (<https://www.couchers.org>)

Retoj por Biciklantoj 🚲🚲

WarmShowers 🚲👥🏠

WarmShowers estas reto por biciklovojaĝantoj, kie gastigantoj ofertas lokon por dormi kaj varman duŝon. Mi uzis ĝin por vojaĝoj en Bretonio, kaj la spertoj estis ĉiam pozitivaj. La regulo estas pasigi nur unu nokton. 🚲🏠

👉 [WarmShowers] (<https://www.warmshowers.org>)

DodoCyclo 🚲🏠

Por tiuj, kiuj preferas senregulan alternativon, DodoCyclo estas Facebook-grupo dediĉita al bicikloturistoj, kun simpla tabelo listiganta la adresojn. Tute senpaga (en FB, vi estas la produkto), ĉi tiu reto kontribuas duone kun WS por miaj vizitantoj sur du, tri aŭ kvar radoj (jes ja, kuŝanta tandem kun kvar radoj kaj sunpaneloj sur la tuta longo!). La sola malavantaĝo, kaj grava: mi nun bojkotas Fejsbukon, mi forlasis ĝin pro etikaj kialoj, kaj mi tute ne plu uzas ĝin. Ĉar mi ne volas instigi vin daŭre uzi Facebook, mi invitas vin uzi la novan retejon de la (kontestata) fondinto de DodoCyclo.

👉 [DodoCyclo] (<https://dodocyclo.fr/>)

Héberge un cyclo

Ankaŭ Héberge un cyclo estas Facebook-grupo, kun la malavantaĝoj, kiuj akompanas tion: privatecaj problemoj kaj manko de dediĉitaj funkcioj. Ĉiuokaze, Facebook estas por mi afero de la pasinteco.

Welcome To My Garden 🌱🏠

Mi ne ŝatis la sintenon de la biciklantoj, kiujn mi gastigis per la pagenda WTMG; ili kondukis kiel klientoj en hotelo kaj poste, ili preferis manĝi solaj en mia garaĝo! Mi tuj retiriĝis el ĉi tiu reto.

👉 [WTMG] (<https://welcometomygarden.org/>)

Cyclo Accueil Cyclo (CAC): Cyclo-Camping International

Aranĝo : Hélène Dubois - 06-68-15-32-62 - helene22dubois@gmail.com - 14 chemin de Land Gily 22300 Saint Michel en grève :

Prolegado Chantal Allen - 06-74-15-78-09 chantalallen9@gmail.com korektado Josette Ducloyer jducloyer@gmail.com

N'attendez pas la prochaine édition, envoyez vos articles à Chantal dès maintenant pour les voir apparaître dans le prochain VT (par courrier ou par internet).

Iniciato de la asocio Cyclo-Camping International, la CAC proponas reton de gastigado inter membroj de la asocio. Ĉi tie, vi trovos spertajn kaj tre gastamajn bicikloturistojn, kun vera "asocia" etoso! Multaj adresoj en Bretonio.

👉 [Cyclo Accueil Cyclo]

(<https://www.cyclo-camping.international/cac/>)

Sleepy Bike 🚲 🏠

Sleepy Bike estas moderna kaj etika alternativo por biciklovojaĝantoj. La platformo estas malfermitkoda (open source) kaj bazita sur la valoroj de kunlaboro kaj sendependeco. 🚲 🏠

👉 [Sleepy Bike] (<https://sleepy.bike>)

Aŭ, alia solvo, aliĝu al [BEMI](#) kaj kun-karavanu!

Aliaj Gastigaj Retoj 🌍 🧑

Trustroots 🌍 🏠

Trustroots estas platformo por alternativaj vojaĝantoj, kiun emfazas kunvivadon kaj interŝanĝon. Ĝi estas multe uzata de biciklovojaĝantoj kaj homoj, kiuj vivas laŭ kunvivaj valoroj. Mi ankoraŭ ne provis. 🚲 🏠

👉 [Trustroots] (<https://www.trustroots.org>)

NomadSister ♀ 🌍

NomadSister estas reto nur por virinoj, kiuj vojaĝas solaj aŭ kun amikinoj. La spirito de solidareco kaj subteno estas tre forta en ĉi tiu komunumo. Mi jam gastigis dufoje, sed neniam gastis per tiu reto. 🏠

👉 [NomadSister] (<https://www.nomadsister.com>)

Pri alternativaj retoj 😊

Mi ankaŭ estas membro de **La Route des SEL** (Sistemoj de Lokaj Interŝanĝoj), reto bazita sur interŝanĝo de servoj kaj scioj sen mono. Tamen, mi ankoraŭ neniam havis la okazon gastigi iun per ĉi tiu platformo. Kontraste, danke al **La Route des Stages**, mi gastigis nekutiman paron, kiu helpis min en mia ĝardeno, iom simile al WWOOF, kaj lasis nekredeblan memoron pri nia renkontiĝo. La juna viro estis sklavigita en Libio.

👉 [Route des Stages]

(<https://www.route-des-stages.org>)

Tutmonda Reto de Greeters

En grandaj urboj ekzistas tutmonda gastiga reto, kie lokaj studentoj proponas senpage montri sian urbon al vojaĝantoj. Temas do nur pri taga akcepto, kun helpo por trovi hotelon, ekzemple. Mi malkovris ĝin en Sudorienta Azio, kun simpatiaj studentoj pri turismo, kiuj vizitis por la multfoja fojo la Muzeon de Historio de Vjetnamujo en Ho-Ĉi-Min-urbo, nur por la plezuro paroli la francan.

👉 [Réseau Global des Greeters] (<https://internationalgreeter.org/fr>)

SIGHT: Programo de la asocio **MENSA**, por informado, gvidado kaj gastamo al vojaĝantoj.

Kiel membro de Mensa, asocio kuniganta homojn kun alta intelekta kvociento, mi malkovris SIGHT, la gastigan reton dediĉitan al gastamo inter membroj. Mi nature registris mian profilon tie, sed mi devas konstati, ke la agado ŝajnas pli intensa en grandaj urboj. Mi mem ankoraŭ ne havis la okazon akcepti iun. Cetere, mi decidis ne plu flugi, mi volonte evitas grandajn internaciajn metropolojn, preferante esplori per biciklo kaj ĝui la naturon, kiu restas al ni.

👉 [Mensa International] (<https://www.mensa.org/program-sight>)

Konkludo 🏠 🌱

Evoluo de la gastamaj retoj 📄 🖨

Dum la jardekoj, la gastamaj retoj evoluis de paperaj adresaroj al interretaj platformoj, celantaj esti ĝisdataj. Ĉi tiu cifereca transiro alportis novajn defiojn, kiel la administradon de la sekureco de membroj. Tamen, la spirito de fido al nekonatoj kaj kunhelpo pliiĝis. Kunvojaĝado kaj la multiĝo de gastamaj platformoj estas evidentaj ekzemploj de ĉi tiu tendenco. Kontraste, mi bedaŭras, ke **pacismo** estas malmulte konata, kaj la vorto preskaŭ forestas en sociaj retoj.

Kial aliĝi specife al Esperanto-Retoj? 🌍 ❤️

La retoj kiel **Pasporta Servo** (gastigado) kaj **Amikumu** (komunikado per aliaj lingvoj) ne nur faciligas vojaĝadon, sed ankaŭ kreas ligojn inter homoj, kiuj kredas je la povo de lingvoj kaj interkultura kompreno. Se vi volas aliĝi al ĉi tiuj retoj, kreu konton, plenigu vian profilon per detaloj, kaj estu preta akcepti gastojn el la tuta mondo. Kompreneble, se vi ne emas akcepti iun, en ia momento, ne necesas pravigi sin. “Mi nuntempe ne disponeblas, bonan vojaĝon al vi!” sufiĉas. 🌍 👤

Kun Esperanto, vi ne nur lernas lingvon, sed ankaŭ aliĝas al tutmonda komunumo, kiu valorigas pacon, justecon, lingvan diversecon kaj interhomajn rilatojn. Do, kial ne engaĝiĝi pli profunde en tiun direkton? 🌍 ✨

Jen mia violono en Siberio.

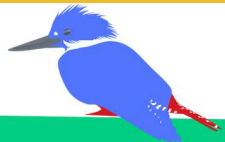

Jen mia elektra kuŝtricio kun sunpaneloj.

Farendaĵoj notindaj en via kalendaro

FESTO

MOISSAC 17-24 AUGŬSTO 2025

organizata de **JEFO**, la Junulara Esperantista Franca Organizo.

[Kio estas FESTO? – FESTO 2025](#)

Bonvenon en la kulturdomo Kastelo Greziljono

Turneo de Jozef Czescik
De la 20a de marto ĝis la 4a de aprilo

Rencontres Espéranto Plouézec

23-24 Août 2025

Esperanto-kongreso 2025
Nantes
De la 7a ĝis la 9a de Junio

<https://kongreso2025.esperanto-france.org/>

PRINTEMPaS :

De la 18a ĝis la 27a de aprilo

intensivaj kursoj por ekzamenoj kun 4
famaj instruistoj

BEMI-semajno

De la 27a de aprilo ĝis la 3a de majo:
biciklaj promenoj kaj ĥora (korusa)
renkonto

Ekskursoj post la kongreso de Espéranto
France:

De la 9a ĝis 12a de junio.

Informoj en

<https://gresillon.org>